

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (virspalāta)

2018. gada 10. jūlijā *

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Fizisko personu aizsardzība attiecībā uz personas datu apstrādi – Direktīva 95/46/EK – Šīs direktīvas piemērošanas joma – 3. pants – Personas dati, ko vāc reliģiskas kopienas locekļi, sludinādami apstaigājot mājas – 2. panta c) punkts – “Personas datu kartotēkas” jēdziens – 2. panta d) punkts – Jēdziens “pārzinis” – Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 10. panta 1. punkts

Lieta C-25/17

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Korkein hallinto-oikeus* (Augstākā administratīvā tiesa, Somija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2016. gada 22. decembrī un kas Tiesā reģistrēts 2017. gada 19. janvārī, tiesvedībā, ko uzsākusi

Tietosuojavaltuutettu,

piedaloties –

Jehovan todistajat – uskonnollinen yhdyskunta.

TIESA (virspalāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs K. Lēnartss [*K. Lenaerts*], priekšsēdētāja vietnieks A. Ticano [*A. Tizzano*], palātu priekšsēdētāji R. Silva de Lapuerta [*R. Silva de Lapuerta*], T. fon Danvics [*T. von Danwitz*] (referents), Ž. L. da Krušs Vilasa [*J. L. da Cruz Vilaça*], J. Malenovskis [*J. Malenovský*], E. Levits un K. Vajda [*C. Vajda*], tiesneši A. Borgs Bartets [*A. Borg Barthet*], Ž. K. Bonišo [*J.-C. Bonichot*], A. Arabadžijevs [*A. Arabadjiev*], S. Rodins [*S. Rodin*], F. Biltšens [*F. Biltgen*], K. Jīrimēe [*K. Jürimäe*] un K. Likurģs [*C. Lycourgos*],

ģenerāladvokāts: P. Mengoci [*P. Mengozzi*],

sekretāre: S. Stremholma [*C. Strömholm*], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2017. gada 28. novembra tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- *Tietosuojavaltuutettu* vārdā – *R. Aarnio*, pārstāvis,
- *Jehovan todistajat – uskonnollinen yhdyskunta* vārdā – *S. H. Brady*, *asianajaja*, kā arī *P. Muzny*,
- Somijas valdības vārdā – *H. Leppo*, pārstāve,

* Tiesvedības valoda – somu.

- Čehijas Republikas valdības vārdā – *M. Smolek* un *J. Vláčil*, pārstāvji,
  - Itālijas valdības vārdā – *G. Palmieri*, pārstāve, kurai palīdz *P. Gentili, avvocato dello Stato*,
  - Eiropas Komisijas vārdā – *P. Aalto, H. Kranenborg* un *D. Nardi*, pārstāvji,
- noklausījusies ģenerālvokāta secinājumus 2018. gada 1. februāra tiesas sēdē,
pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 95/46/EK (1995. gada 24. oktobris) par personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti (OV 1995, L 281, 31. lpp.) 2. panta c) un d) punktu, kā arī 3. pantu, tos skatot Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (turpmāk tekstā – “Harta”) 10. panta 1. punkta gaismā.
- 2 Šis lūgums tika iesniegts tiesvedībā, ko ierosināja *Tietosuojavaltuutettu* (datu aizsardzības inspektors, Somija) par *Tietosuojalautakunta* (Datu aizsardzības komisija, Somija) lēmumu, ar kuru tā aizliedza *Jehovan todistajat – uskonnollinen yhdyskunta* (Jehovas liecinieku reliģiskā kopiena, turpmāk tekstā – “Jehovas liecinieku kopiena”) vākt vai apstrādāt personas datus sludināšanas gaitā, apstaigājot mājas, ja nav izpildīti Somijas tiesiskajā regulējumā par personas datu apstrādi paredzētie nosacījumi.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

- 3 Direktīvas 95/46 preambulas 10., 12., 15., 26. un 27. apsvērumā ir noteikts:
  - “(10) tā kā valstu likumu par personas datu apstrādi mērķis ir aizsargāt pamattiesības un brīvības, īpaši privātās dzīves neaizskaramības tiesības, ko atzīst gan Eiropas Konvencijas par cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzību [parakstīta Romā 1950. gada 4. novembrī] 8. pants, gan Kopienas tiesību vispārīgie principi; tā kā šā iemesla dēļ valstu likumu tuvināšanas rezultāts nedrīkst būt jebkādas to sniegtās aizsardzības samazinājums, bet gan tieši pretēji, tiem jācenšas nodrošināt Kopienā augstu aizsardzības līmeni;
  - [..]
  - (12) tā ka aizsardzības principus jāpiemēro jebkuras personas, kuras darbību reglamentē Kopienas tiesību akti, personas datu visu veidu apstrādei; tā kā no šīs jomas būtu jāizslēdz fiziskas personas veiktā datu apstrāde, realizējot vienīgi un tikai personiska vai sadzīves rakstura pasākumus, tādus kā sarakste un adrešu reģistri;
  - [..]
  - (15) tā kā šī direktīva attiecas uz šādu datu apstrādi tikai tādā gadījumā, ja apstrāde ir automatizēta vai, ja apstrādātie dati ir iekļauti vai tos paredzēts iekļaut sistematizētā kartotēkā, kuru izveido atbilstoši uz personām attiecināmiem īpašiem kritērijiem, lai nodrošinātu vieglu piekļuvi attiecīgajiem personas datiem;

[..]

(26) tā kā aizsardzības principus jāpiemēro jebkurai informācijai par identificētu vai identificējamu personu; tā kā, lai noteiktu, vai persona ir identificējama, būtu jāņem vērā visi līdzekļi, kurus, iespējams, pamatoti izmantotu vai nu personas datu apstrādātājs [pārzinis], vai jebkura cita persona, lai identificētu minēto personu; [..]

(27) tā kā personu aizsardzība jāpiemēro gan datu automatizētajai, gan manuālajai apstrādei; tā kā šīs aizsardzības darbības sfēra būtībā nedrīkst būt atkarīga no izmantotajiem paņēmieniem, jo pretējā gadījumā tas radītu nopietnu likumu apiešanas risku; tā kā attiecībā uz manuālo apstrādi šī direktīva attiecas tikai uz sistematizētām kartotēkām, nevis uz nesakārtotiem iegrāmatojumiem; tā kā sistematizētas kartotēkas saturs jāsakārto atbilstoši speciāliem kritērijiem attiecībā uz personām, atļaujot vieglu piekļuvi personu datiem; tā kā, atbilstot 2. panta c) apakšpunktā sniegtajai definīcijai, dažādos kritērijus personas datu sakārtota kopuma sastāvdaļu noteikšanai un dažādos kritērijus, kuri reglamentē piekļuvi šādam kopumam, var izvirzīt katra dalībvalsts; tā kā šī direktīva nekādos apstākļos neattiecas uz kartotēkām vai kartotēku kopumiem, kā arī uz to ievadlapām, kuras nav sakārtotas atbilstoši speciāliem kritērijiem.”

4 Direktīvas 95/46 1. panta 1. punktā ir noteikts:

“Saskaņā ar šo direktīvu dalībvalstis aizsargā fizisku personu pamattiesības un brīvības un jo īpaši viņu tiesības uz privātās dzīves neaizskaramību attiecībā uz personas datu apstrādi.”

5 Šīs pašas direktīvas 2. pantā ir noteikts:

“Šajā direktīvā:

a) “personas dati” ir jebkura informācija attiecībā uz identificētu vai identificējamu fizisku personu (“datu subjektu”); identificējama persona ir tā, kuru var identificēt tieši vai netieši, norādot reģistrācijas numuru vai vienu vai vairākus šai personai raksturīgus fiziskās, fizioloģiskās, garīgās, ekonomiskās, kultūras vai sociālās identitātes faktoros;

b) “personu datu apstrāde” (“apstrāde”) ir jebkura ar personas datiem veikta darbība vai darbību kopums ar vai bez automatizētiem līdzekļiem – kā vākšana, reģistrēšana, organizēšana, uzglabāšana, piemērošana vai pārveidošana, labošana, konsultēšana, izmantošana, atklāšana, pielietojot pārsūtīšanu, izplatīšanu vai darot tos pieejamus citādā veidā, grupēšana vai savienošana, piekļuves noslēgšana, dzēšana vai iznīcināšana;

c) “personu datu kartotēka” (“kartotēka”) ir jebkurš sakārtots personas datu kopums, kurā šie dati ir pieejami saskaņā ar īpašiem kritērijiem – centralizētiem, decentralizētiem vai izklaidētiem, pamatojoties uz funkcionālu vai ģeogrāfisku motivāciju;

d) “personas datu apstrādātājs [pārzinis]” ir fiziska vai juridiska persona, valsts iestāde, aģentūra vai jebkura cita institūcija, kura viena pati vai kopīgi ar citām nosaka personas datu apstrādes nolūkus un līdzekļus; ja apstrādes nolūkus un līdzekļus nosaka valsts vai Kopienas tiesību akti vai noteikumi, personas datu apstrādātāju vai viņa iecelšanas konkrētos kritērijus var noteikt valsts vai Kopienas tiesību akti;

[..].”

6 Saskaņā ar minētās direktīvas 3. pantu:

“1. Šī direktīva attiecas uz personas datu apstrādi pilnībā vai daļēji ar automatizētiem līdzekļiem un uz personas datu, kuri veido daļu no kartotēkas vai ir paredzēti, lai veidotu daļu no kartotēkas, apstrādi, kura netiek veikta ar automatizētiem līdzekļiem.

2. Šī direktīva neattiecas uz personas datu apstrādi:

- tādu pasākumu gaitā, uz kur[iem] neattiecas Kopienas tiesību akti, kā Līguma par Eiropas Savienību V un VI sadaļā paredzētie pasākumi, un jebkurā gadījumā uz apstrādes operācijām attiecībā uz sabiedrisko drošību, aizsardzību, valsts drošību (ieskaitot valsts ekonomisko labklājību, ja apstrādes operācija attiecas uz valsts drošības jautājumiem) un uz valsts pasākumiem krimināltiesību jomā;
- ko veic fiziska persona tikai un vienīgi personiska vai mājsaimnieciska pasākuma gaitā.”

Somijas tiesības

- 7 Direktīva 95/46 Somijas tiesībās ir transponēta ar *henkilötietolaki* (523/1999) (Likums par personas datiem (523/1999), turpmāk tekstā – “Likums Nr. 523/1999”).
- 8 Šī likuma 2. panta “*Soveltamisala*” (“Piemērošanas joma”) otrajā un trešajā daļā ir paredzēts:

“Šis likums tiek piemērots automatizētai personas datu apstrādei. Šis likums tiek piemērots arī citu veidu personas datu apstrādei, ja tie veido personu datu kartotēku vai daļu no personu datu kartotēkas vai ir paredzēti, lai veidotu personu datu kartotēku vai daļu no personu datu kartotēkas.

Šis likums nav piemērojams personas datu apstrādei, ko veic fiziska persona tikai personīgām vajadzībām vai tām pielīdzināmām parastām privātām vajadzībām.”

- 9 Likuma Nr. 523/1999 3. panta 3. punktā “personas datu kartotēka” ir definēta kā “personas datu kopums, ko veido pēc to mērķa sakārtoti ieraksti un kas daļēji vai pilnībā tiek apstrādāts ar automatizētas datu apstrādes metodi vai tiek organizēts reģistra, saraksta vai līdzīgā veidā, lai konkrētu personu datus varētu atrast viegli un bez nesamērīgiem izdevumiem”.
- 10 Saskaņā ar šī likuma 44. pantu datu aizsardzības komisija pēc datu aizsardzības inspektora pieprasījuma var aizliegt tādu personas datu apstrādi, kas ir pretrunā šim likumam vai saskaņā ar to pieņemtiem noteikumiem un normām, un ar rīkojumu attiecīgajām personām uzdot saprātīgā termiņā novērst nelikumīgo darbību vai nolaidību.

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

- 11 2013. gada 17. septembrī Datu aizsardzības komisija pēc datu aizsardzības inspektora pieprasījuma pieņēma lēmumu, ar kuru tā aizliedza Jehovas liecinieku kopienai vākt vai apstrādāt personas datus saistībā ar sludināšanu, ko veic tās locekļi, apstaigājot mājas, ja nav izpildīti tiesību aktos par šādu datu apstrādi paredzētie nosacījumi, kas paredzēti īpaši Likuma Nr. 523/1999 8. un 12. pantā. Turklāt Datu aizsardzības komisija, pamatojoties uz šī likuma 44. panta 2. punktu, šai kopienai uzdeva sešu mēnešu laikā nodrošināt, lai šīs kopienas mērķiem netiktu vākti nekādi personas dati, ja šie nosacījumi nav izpildīti.
- 12 Šī lēmuma pamatojumā Datu aizsardzības komisija uzskatīja, ka attiecīgā Jehovas liecinieku kopienas locekļu veiktā personas datu vākšana ir personas datu apstrāde minētā likuma izpratnē un ka šī kopiena, kā arī tās locekļi kopā ir šīs apstrādes pārziņi.
- 13 Jehovas liecinieku kopiena *Helsingin hallinto-oikeus* (Helsinki Administratīvā tiesa, Somija) cēla prasību par šo lēmumu. Ar 2014. gada 18. decembra spriedumu šī tiesa atcēla šo lēmumu, uzskatot it īpaši, ka Jehovas liecinieku kopiena nav datu pārzinis Likuma Nr. 523/1999 izpratnē un ka tās darbība neveido nelikumīgu šo datu apstrādi.

- 14 Datu aizsardzības inspektors šo spriedumu pārsūdzēja *Korkein hallinto-oikeus* (Augstākā administratīvā tiesa, Somija).
- 15 Atbilstoši šī tiesas konstatētajam Jehovas liecinieku kopienas locekļi, sludinādami apstaigājot mājas, veic piezīmes par tikšanos ar personām, ar kurām ne viņi paši, ne šī kopiena nav pazīstami. Šie dati var ietvert tostarp uzrunāto personu vārdu un adresi, kā arī informāciju par viņu reliģiskajiem uzskatiem un ģimenes apstākļiem. Šie dati tiek vākti kā atgādinošas piezīmes, lai tās varētu atrast iespējamiem vēlākiem apmeklējumiem, un attiecīgās personas tam nav ne piekritušas, nedz arī ir par to tikušas informētas.
- 16 Arī atbilstoši iesniedzējtiesas konstatētajam Jehovas liecinieku kopiena saviem locekļiem ir sniegusi pamatnostādnes par šādu piezīmju veikšanu, un šīs pamatnostādnes ir ietvertas vismaz vienā no tās publikācijām, kas veltītas sludināšanas darbībai. Šī kopiena un tai piederošās draudzes organizē un koordinē tās locekļu sludināšanas darbību, apstaigājot mājas, tostarp izveidojot kartes, uz kurām pamatojoties sadala teritorijas starp locekļiem, kuri veic sludināšanu, un uzturot reģistrus par sludinātājiem un viņu izplatīto kopienas publikāciju skaitu. Turklāt Jehovas liecinieku kopienas draudzes veido sarakstus ar personām, kuras ir paudušas vēlmi, lai tās locekļi, kuri veic sludināšanu, tās vairs neapmeklētu, un šīs kopienas locekļi izmanto šajā sarakstā, kas tiek saukts par “aizliegumu sarakstu”, ietvertos personas datus. Visbeidzot Jehovas liecinieku kopiena pagātnē savu locekļu rīcībā nodeva veidlapas šo datu vākšanai sludināšanas darbības gaitā. Taču šo veidlapu izmantošana tika izbeigta pēc datu aizsardzības inspektora ieteikuma.
- 17 Iesniedzējtiesa norāda, ka saskaņā ar pašas Jehovas liecinieku kopienas apgalvoto tā saviem locekļiem, kuri veic sludināšanas darbību, nepieprasa veikt datu vākšanu un ka gadījumos, kad šāda vākšana tomēr notiek, kopienai nav zināms ne veikto piezīmju – kas turklāt ir tikai personiskas neformālas piezīmes – raksturs, ne tās locekļu – sludinātāju, kas veikuši šo vākšanu, – identitāte.
- 18 Attiecībā uz šī lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu nepieciešamību *Korkein hallinto-oikeus* (Augstākā administratīvā tiesa) uzskata, ka pamatlietas izskatīšanai jāņem vērā, pirmkārt, tiesības uz privātās dzīves aizsardzību un uz personas datu aizsardzību un, otrkārt, ticības brīvība un biedrošanās brīvība, kas garantētas gan Hartā un Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijā, gan Somijas konstitūcijā.
- 19 Iesniedzējtiesa sliecas uzskatīt, ka reliģiskas kopienas, tādas kā Jehovas liecinieku kopiena, locekļu veikta sludināšana, apstaigājot mājas, neietilpst darbībās, kas ir izslēgtas no Direktīvas 95/46 piemērošanas jomas atbilstoši tās 3. panta 2. punkta pirmajam ievilkumam. Taču rodas jautājums par to, vai šai darbībai ir vienīgi personisks vai mājsaimnieciskais raksturs tās 3. panta 2. punkta otrā ievilkuma nozīmē. Šajā ziņā būtu jāņem vērā tas, ka šajā gadījumā vāktie dati nav tikai adrešu grāmatīnā ierakstītas piezīmes, jo veiktās piezīmes attiecas uz nepazīstamām personām un ietver sensitīvus datus par to reliģiskajiem uzskatiem. Tāpat jāņem vērā tas, ka sludināšana, apstaigājot mājas, ir Jehovas liecinieku kopienas būtiska darbības forma, ko organizē un koordinē šī kopiena un tās draudzes.
- 20 Turklāt, tā kā savāktie dati pamatlietā netiek apstrādāti automatizēti, tad, ņemot vērā Direktīvas 95/46 3. panta 1. punktu, to skatot kopā ar šīs direktīvas 2. panta c) punktu, ir jānosaka, vai šo datu kopums veido kartotēku šo tiesību normu izpratnē. Atbilstoši Jehovas liecinieku kopienas sniegtajai informācijai šie dati tai netiek paziņoti, un tādējādi savākto datu raksturu un apjomu nevar droši zināt. Tomēr var uzskatīt, ka datu, par kuriem ir runa pamatlietā, vākšanas un vēlākas apstrādes mērķis ir spēt viegli atrast datus par noteiktu personu vai adresi to vēlākas izmantošanas nolūkā. Taču savāktie dati netiek sakārtoti reģistra formā.
- 21 Iesniedzējtiesa uzsver, ka gadījumā, ja datu pamatlietā apstrāde ietilptu Direktīvas 95/46 piemērošanas jomā, rastos jautājums par to, vai Jehovas liecinieku kopiena būtu uzskatāma par pārzini šīs direktīvas 2. panta d) punkta izpratnē. Tiesas judikatūrā, kas izriet no 2014. gada 13. maija sprieduma *Google*

Spain un *Google* (C-131/12, EU:C:2014:317), “pārzinis” ir definēts plaši. Turklāt no 2010. gada 16. februāra atzinuma 1/2010, ko sniedza datu aizsardzības darba grupa, kas izveidota atbilstoši Direktīvas 95/46 29. pantam, par jēdzieniem “pārzinis” un “apstrādātājs”, izriet, ka jāņem vērā it īpaši faktiskā kontrole un uzskats, kāds personai, kuras dati tiek apstrādāti, ir radies par pārzini.

- 22 Šajā gadījumā, pēc iesniedzējtiesas domām, būtu jāņem vērā tas, ka Jehovas liecinieku kopiena organizē, koordinē un veicina sludināšanu, apstaigājot mājas, un ka savās publikācijās tā ir sniegusi pamatnostādnes par datu vākšanu šīs darbības laikā. Turklāt datu aizsardzības inspektors konstatēja, ka šai kopienai ir efektīva vara noteikt datu apstrādes metodes, kā arī aizliegt vai ierobežot šo apstrādi un ka tā iepriekš definēja tās mērķi un metodes, sniedzot pamatnostādnes par datu vākšanu. Bez tam iepriekš izmantotās veidlapas arī liecinot par šīs kopienas nozīmīgu iesaistīšanos datu apstrādē.
- 23 Tomēr ir jāņem vērā arī tas, ka Jehovas liecinieku kopienas locekļi paši var nolemt vākt datus un to, kā to darīt. Turklāt šī kopiena pati datus nevācot un tai neesot pieejas tās locekļu savāktajiem datiem, izņemot datus, kas ir ietverti t.s. “aizliegumu” sarakstā. Šādi apstākļi tomēr nav šķērslis tam, lai varētu pastāvēt vairāki pārzīņi, no kuriem katrs uzņemtos dažādus uzdevumus un atbildības jomas.
- 24 Šādos apstākļos *Korkein hallinto-oikeus* (Augstākā administratīvā tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

- “1) Vai Direktīvas [95/46] 3. panta 2. punkta pirmajā un otrajā ievilkumā paredzētie izņēmumi, kas attiecas uz tās piemērošanas jomu, ir jāinterpretē tādējādi, ka personas datu vākšana un citāda apstrāde, ko reliģiskās kopienas biedri veic, sludinādami apstaigājot mājas, neietilpst šajā piemērošanas jomā? Kāda nozīme, novērtējot Direktīvas [95/46] piemērojamību, ir tam, ka, pirmkārt, sludināšanu, saistībā ar kuru tiek vākti dati, organizē reliģiskā kopiena un tās sapulces un ka, otrkārt, vienlaikus runa ir arī par reliģiskās kopienas biedru individuālu reliģijas praktizēšanu?
- 2) Vai jēdziena “kartotēka” definīcija Direktīvas [95/46] 2. panta c) punktā, ņemot vērā šīs direktīvas preambulas 26. un 27. apsvērumu, ir jāinterpretē tādējādi, ka tādu personas datu kopums, kuri saistībā ar iepriekš minēto sludināšanu, apstaigājot mājas, netiek vākti automatizēti (vārds, uzvārds un adrese, kā arī citi iespējamie ar personu saistītie dati un raksturojumi),
- a) nav šāda kartotēka, jo tajā nav kartotēkas kartiņu vai reģistru, vai līdzīgu meklēšanai paredzētu sakārtotu sistēmu Likumā [Nr. 523/1999] sniegtās definīcijas izpratnē, vai
- b) ir šāda kartotēka, jo no datiem, ņemot vērā to mērķi, faktiski viegli un bez nesamērīgiem izdevumiem var piekļūt informācijai, kas vajadzīga vēlākai izmantošanai, kā tas ir paredzēts Likumā [Nr. 523/1999]?
- 3) Vai vārdkopa Direktīvas [95/46] 2. panta d) punktā “kura viena pati vai kopīgi ar citām nosaka personas datu apstrādes nolūkus un līdzekļus” ir jāinterpretē tādējādi, ka reliģiskā kopiena, kas organizē pasākumu, kura gaitā (tostarp, sadalot sludinātāju darbības zonas, sekojot šo sludinātāju darbībai un kārtojot reģistru par personām, kas nevēlas, lai pie tām ierastos sludinātāji) tiek vākti personas dati, attiecībā uz šo savu biedru veikto personas datu apstrādes darbību var tikt uzskatīta par pārzini, kaut arī reliģiskā organizācija apgalvo, ka tikai atsevišķiem sludinātājiem ir pieejama pierakstītā informācija?
- 4) Vai minētais Direktīvas [95/46] 2. panta d) punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka reliģisko organizāciju var atzīt par pārzini tikai tad, ja tā veic citus īpašus pasākumus, piemēram, dod uzdevumus vai rakstveida norādījumus, ar kuriem tā vada datu vākšanu, vai arī pietiek ar to, ka reliģiskā kopiena ir savu biedru darbības faktiskā vadītāja?

Atbilde uz trešo un ceturto jautājumu ir nepieciešama tikai tad, ja saskaņā ar atbildēm uz pirmo un otro jautājumu Direktīva [95/46] ir piemērojama. Atbilde uz ceturto jautājumu ir nepieciešama tikai tad, ja saskaņā ar trešo jautājumu nevar izslēgt Direktīvas [95/46] 2. panta d) punkta piemērojamību kopienai.”

Par lūgumiem atkārtoti sākt mutvārdu procesu

- 25 Ar diviem aktiem, kas Tiesas kancelejā iesniegti 2017. gada 12. decembrī un 2018. gada 15. februārī, Jehovas liecinieku kopiena lūdza Tiesu, piemērojot Reglamenta 83. pantu, atkārtoti sākt tiesvedības mutvārdu daļu. Pirmā lūguma pamatojumam Jehovas liecinieku kopiena it īpaši norāda, ka tiesas sēdē tai nebija iespējas atbildēt uz pārējo lietas dalībnieku sniegtajiem apsvērumiem, no kuriem daži neatbilda pamatlietas faktiem. Attiecībā uz otro lūgumu šī kopiena būtībā apgalvo, ka ģenerālvokāta secinājumi ir balstīti uz neprecīziem vai potenciāli maldinošiem faktiem, no kuriem daži nav ietverti lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu.
- 26 Atbilstoši Tiesas Reglamenta 83. pantam Tiesa jebkurā brīdī, uzklusijusi ģenerālvokātu, var izdot rīkojumu par tiesvedības mutvārdu daļas atkārtotu sākšanu, it īpaši, ja tā uzskata, ka tā nav pietiekami informēta, vai ja kāds lietas dalībnieks pēc šīs daļas pabeigšanas iesniedz ziņas par jaunu faktu, kam var būt izšķiroša ietekme uz Tiesas nolēmumu, vai arī ja lieta ir jāizskata, pamatojoties uz argumentu, kuru lietas dalībnieki vai Eiropas Savienības Tiesas statūtu 23. pantā minētās ieinteresētās personas nav apsprieduši.
- 27 Taču šajā gadījumā tas tā nav. Konkrēti, Jehovas liecinieku kopienas lūgumos atkārtoti sākt mutvārdu procesu nav minēts neviens jauns arguments, uz kuru pamatojoties lieta būtu jāatrisina. Turklāt šī lietas dalībniece, tāpat kā citas Eiropas Savienības Tiesas statūtu 23. pantā minētās ieinteresētās personas gan tiesvedības rakstveida, gan mutvārdu daļā sniedza savus apsvērumus par Direktīvas 95/46 2. panta c) un d) punkta, kā arī par 3. panta – kuri ir prejudiciālo jautājumu priekšmets – interpretāciju, tos skatot Hartas 10. panta gaismā.
- 28 Attiecībā uz pamatlietas faktiem jāatgādina, ka LESD 267. pantā paredzētās procedūras ietvaros vienīgi valsts tiesa nosaka faktisko ietvaru, kurā ietilpst jautājumi, kurus tā uzdod Tiesai. No tā izriet, ka pamatlietas puse nevar apgalvot, ka dažas premisas attiecībā uz faktiem, uz kurām ir balstīti citu Eiropas Savienības Tiesas statūtu 23. pantā minēto ieinteresēto personu izvirzītie argumenti vai ģenerālvokāta analīze, ir nepareizas, lai pamatotu mutvārdu procesa atkārtotu sākšanu, balstoties uz Reglamenta 83. pantu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2008. gada 26. jūnijs, *Burda*, C-284/06, EU:C:2008:365, 44., 45. un 47. punkts).
- 29 Šajos apstākļos Tiesa, uzklusijusi ģenerālvokātu, uzskata, ka tai ir visa vajadzīgā informācija, lai atbildētu uz iesniedzējtiesas uzdotajiem jautājumiem, un ka lieta nebūtu jāatrisina, pamatojoties uz argumentu, par ko lietas dalībniekiem nav bijusi iespēja izteikties. Tāpēc lūgumi atkārtoti sākt mutvārdu procesu ir jānoraida.

Par lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu pieņemamību

- 30 Jehovas liecinieku kopiena apgalvo, ka lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir nepieņemams. Apstrīdot galvenos faktus, uz kuriem ir balstīts šis lūgums, tā apgalvo, ka tas ir saistīts ar dažu tās locekļu uzvedību, kuri nav pamatlietas puses. Tādējādi šis lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu attiecoties uz hipotētisku problēmu.
- 31 Šajā ziņā jānorāda, ka tikai valsts tiesa, kura izskata strīdu un kurai ir jāuzņemas atbildība par pieņemamo tiesas nolēmumu, ir tā, kas, ņemot vērā lietas īpatnības, izvērtē gan to, cik lielā mērā prejudiciālais nolēmums ir vajadzīgs, lai šī tiesa varētu taisīt spriedumu, gan to, cik atbilstīgi ir Tiesai uzdotie jautājumi. Tātad gadījumā, ja uzdotie jautājumi skar Savienības tiesību interpretāciju, Tiesai principā ir pienākums pieņemt nolēmumu. Tiesa var atteikties lemt par valsts tiesas uzdotu prejudiciālu jautājumu tikai tad, ja ir acīmredzams, ka lūgtajai Savienības tiesību interpretācijai nav nekāda sakara ar pamatlietas faktisko situāciju vai tās priekšmetu, vai arī gadījumos, kad izvirzītā problēma ir hipotētiska vai kad Tiesai nav zināmi faktiskie vai juridiskie apstākļi, kas nepieciešami, lai

sniegtu noderīgu atbildi uz tai uzdotajiem jautājumiem (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2017. gada 27. jūnijs, *Congregación de Escuelas Pías Provincia Betania*, C-74/16, EU:C:2017:496, 24. un 25. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra).

- 32 Šajā gadījumā lēmumā par prejudiciālu jautājumu uzdošanu ir ietverta pietiekama informācija par faktiskajiem un tiesību apstākļiem, lai varētu izprast gan prejudiciālos jautājumus, gan to tvērumu. Turklāt un galvenokārt – nekas no lietas materiāliem neliek uzskatīt, ka lūgtajai Savienības tiesību interpretācijai nebūtu nekāda sakara ar pamatlietas faktisko situāciju vai tās priekšmetu vai arī ka izvirzītā problēma būtu hipotētiska, it īpaši tāpēc, ka Jehovas liecinieku kopienas locekļi, kuru veikta personas datu vākšana ir prejudiciālo jautājumu pamatā, nav pamatlietas puses. No lēmuma par prejudiciālu jautājumu uzdošanu izriet, ka prejudiciālie jautājumi ir domāti, lai ļautu iesniedzējtiesai noteikt, vai šī kopiena pati var tikt uzskatīta par tādas personas datu vākšanas pārziņi Direktīvas 95/46 nozīmē, kuru veic tās locekļi savas sludināšanas darbības gaitā, apstaigājot mājas.
- 33 Šādos apstākļos lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir pieņemams.

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo jautājumu

- 34 Ar pirmo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai Direktīvas 95/46 3. panta 2. punkts, to aplūkojot Hartas 10. panta 1. punkta gaismā, ir jāinterpretē tādējādi, ka personas datu vākšana, ko veic reliģiskas kopienas locekļi, sludinādami apstaigājot mājas, un šo datu vēlāka apstrāde ir personas datu apstrāde, kas veikta šīs direktīvas 3. panta 2. punkta pirmajā ievilkumā minēto darbību īstenošanai, vai personas datu apstrāde, ko veic fiziskas personas tikai un vienīgi personiska vai mājsaimnieciska pasākuma vajadzībām šīs direktīvas 3. panta 2. punkta otrā ievilkuma izpratnē.
- 35 Lai atbildētu uz šo jautājumu, vispirms ir jāatgādina, ka Direktīvas 95/46 mērķis – kā izriet no tās 1. panta 1. punkta un preambulas 10. apsvēruma – ir nodrošināt fizisko personu pamattiesību un brīvību, it īpaši viņu tiesību uz privātās dzīves neaizskaramību saistībā ar personas datu apstrādi, augstu aizsardzības līmeni (spriedumi, 2014. gada 13. maijs, *Google Spain* un *Google*, C-131/12, EU:C:2014:317, 66. punkts, kā arī 2018. gada 5. jūnijs, *Wirtschaftsakademie Schleswig-Holstein*, C-210/16, EU:C:2018:388, 26. punkts).
- 36 Atbilstoši Direktīvas 95/46 3. panta, kurā noteikta tās darbības joma, 1. punktam šī direktīva attiecas uz personas datu apstrādi pilnībā vai daļēji ar automatizētiem līdzekļiem un uz personas datu, kuri veido daļu no kartotēkas vai ir paredzēti, lai veidotu daļu no kartotēkas, apstrādi, kura netiek veikta ar automatizētiem līdzekļiem.
- 37 Šī 3. panta 2. punktā tomēr paredzēti divi izņēmumi no šīs direktīvas piemērošanas jomas, kuri ir jāinterpretē šauri (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2014. gada 11. decembris, *Ryneš*, C-212/13, EU:C:2014:2428, 29. punkts, kā arī 2017. gada 27. septembris, *Puškár*, C-73/16, EU:C:2017:725, 38. punkts). Turklāt Direktīvā 95/46 nav paredzēti nekādi papildu ierobežojumi attiecībā uz tās piemērošanas jomu (spriedums, 2008. gada 16. decembris, *Satakunnan Markkinapörssi* un *Satamedia*, C-73/07, EU:C:2008:727, 46. punkts).
- 38 Attiecībā uz, pirmkārt, Direktīvas 95/46 3. panta 2. punkta pirmajā ievilkumā ietvertu izņēmumu, ir ticis nospriests, ka darbības, kas kā piemēri ir minētas šajā tiesību normā, katrā ziņā ir valsts vai valsts iestāžu darbības, kas neietilpst privātpersonu darbības lokā. Šo darbību mērķis ir noteikt tajā paredzētā izņēmuma piemērojamību, un tādējādi šis izņēmums ir piemērojams vienīgi tādām darbībām, kuras šajā tiesību normā ir tieši minētas vai kuras var ietilpt tajā pašā kategorijā (spriedumi, 2003. gada

6. novembris, *Lindqvist*, C-101/01, EU:C:2003:596, 43. un 44. punkts; 2008. gada 16. decembris, *Satakunnan Markkinapörssi* un *Satamedia*, C-73/07, EU:C:2008:727, 41. punkts, kā arī 2017. gada 27. septembris, *Puškár*, C-73/16, EU:C:2017:725, 36. un 37. punkts).
- 39 Šajā gadījumā Jehovas liecinieku kopienas locekļu veiktā personas datu vākšana, viņiem sludināšanas gaitā apstaigājot mājas, ir vienīgi privātpersonu veikta reliģiska darbība. No tā izriet, ka šāda darbība nav valsts darbība un nevar tikt pielīdzināta Direktīvas 95/46 3. panta 2. punkta pirmajā ievilkumā minētajām darbībām.
- 40 Otrkārt, attiecībā uz Direktīvas 95/46 3. panta 2. punkta otrajā ievilkumā ietverto izņēmumu: ar šo tiesību normu no šīs direktīvas piemērošanas jomas tiek izslēgta datu apstrāde nevis vienkārši personiska vai mājsaimnieciska pasākuma vajadzībām, bet “tikai un vienīgi” personiska vai mājsaimnieciska pasākuma vajadzībām (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2014. gada 11. decembris, *Ryneš*, C-212/13, EU:C:2014:2428, 30. punkts).
- 41 Jēdzieni “personisks vai mājsaimniecisks” šīs tiesību normas izpratnē attiecas uz tās personas, kura veic šo personas datu apstrādi, darbību, nevis uz personas, kuras dati tiek apstrādāti, darbību (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2014. gada 11. decembris, *Ryneš*, C-212/13, EU:C:2014:2428, 31. un 33. punkts).
- 42 Kā Tiesa nosprieda, Direktīvas 95/46 3. panta 2. punkta otrais ievilkums ir jāinterpretē tādējādi, ka tas attiecas vienīgi uz darbībām, kas ietilpst privātpersonu privātās vai ģimenes dzīves sfērā. Šajā ziņā darbība nevar tikt uzskatīta par vienīgi personisku vai mājsaimniecisku šīs tiesību normas izpratnē, ja tās mērķis ir savāktos datus darīt zināmus neierobežotam personu lokam, vai tad, ja šī darbība, kaut vai daļēji, aptver publisko telpu un tādēļ ir vērsta ārpus personas, kura veic datu apstrādi, privātās sfēras (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2003. gada 6. novembris, *Lindqvist*, C-101/01, EU:C:2003:596, 47. punkts; 2008. gada 16. decembris, *Satakunnan Markkinapörssi* un *Satamedia*, C-73/07, EU:C:2008:727, 44. punkts, kā arī 2014. gada 11. decembris, *Ryneš*, C-212/13, EU:C:2014:2428, 31. un 33. punkts).
- 43 Ciktāl šķiet, ka personas datu apstrāde pamatlietā tika veikta Jehovas liecinieku kopienas locekļu veiktajā sludināšanā, apstaigājot mājas, ir jānosaka, vai šādai darbībai ir vienīgi personisks vai mājsaimniecisks raksturs Direktīvas 95/46 3. panta 2. punkta otrā ievilkuma izpratnē.
- 44 Šajā ziņā no lēmuma par prejudiciālu jautājumu uzdošanu izriet, ka sludināšanas darbības, apstaigājot mājas, kuras gaitā Jehovas liecinieku kopienas locekļi vāc personas datus, mērķis pēc tās rakstura ir izplatīt Jehovas liecinieku kopienas ticību starp cilvēkiem, kuri, kā secinājumu 40. punktā būtībā norādījis ģenerālvokāts, neietilpst sludinātāju mājsaimniecībā. Tādējādi šī darbība ir vērsta ārpus locekļu, kuri veic sludināšanu, privātās sfēras.
- 45 Turklāt no lēmuma par prejudiciālu jautājumu uzdošanu izriet arī, ka dažus no šīs kopienas locekļu, kuri veic sludināšanu, savāktajiem datiem viņi nodod šīs kopienas draudzēm, kuras, balstoties uz šiem datiem, veido to personu sarakstus, kuras nevēlas, lai šie locekļi tās vēl apmeklētu. Tādējādi savas sludināšanas darbības ietvaros šie pēdējie vismaz dažus no savāktajiem datiem dara pieejamus potenciāli neierobežotam personu skaitam.
- 46 Attiecībā uz jautājumu, vai tas, ka personas datu apstrāde tiek veikta ar reliģisku praksi saistītas darbības ietvaros, var sludināšanai, apstaigājot mājas, piešķirt vienīgi personisku vai mājsaimniecisku raksturu, jāatgādina, ka Hartas 10. panta 1. punktā nostiprinātā pārliecības un ticības brīvība paredz it īpaši ikvienas personas brīvību individuāli vai kolektīvi un publiski vai privāti paust savu ticību vai pārliecību lūgšanās, mācībās, ieražās un ceremonijās.

- 47 Hartā ir pieņemta šajā tiesību normā izmantotā jēdziena “ticība” plaša izpratne, kas var aptvert gan *forum internum*, proti, uzskatu pastāvēšanu, gan *forum externum*, proti, reliģiskas ticības publisku paušanu (spriedums, 2018. gada 29. maijs, *Liga van Moskeeën en Islamitische Organisaties Provincie Antwerpen* u.c., C-426/16, EU:C:2018:335, 44. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).
- 48 Turklāt brīvība paust savu reliģiju individuāli vai kolektīvi un publiski vai privāti var izpausties dažādās formās, tādās kā mācības, ieražas un ceremonijās, un tā ietver arī tiesības mēģināt pārliecināt citas personas, piemēram, ar sludināšanas palīdzību (ECT, 1993. gada 25. maijs, *Kokkinakis* pret Grieķiju, CE:ECHR:1993:0525JUD001430788, 31. punkts, kā arī ECT, 2007. gada 8. novembris, *Perry* pret Latviju, CE:ECHR:2007:1108JUD003027303, 52. punkts).
- 49 Tomēr, lai gan reliģiskas kopienas locekļu veikto sludināšanas darbību, apstaiģājot mājas, kā sludinātāja vai sludinātāju ticības izpausmi tādējādi aizsargā Hartas 10. panta 1. punkts, ar šo apstākli šai darbībai netiek piešķirts vienīgi personisks vai mājsaimniecisks raksturs Direktīvas 95/46 3. panta 2. punkta otrā ievilkuma izpratnē.
- 50 Ņemot vērā šā sprieduma 44. un 45. punktā izklāstīto, sludināšana pārsniedz reliģiskas kopienas locekļa, kas veic sludināšanu, privāto sfēru.
- 51 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, uz pirmo jautājumu jāatbild, ka Direktīvas 95/46 3. panta 2. punkts, to aplūkojot Hartas 10. panta 1. punkta gaismā, ir jāinterpretē tādējādi, ka personas datu vākšana, ko veic reliģiskas kopienas locekļi, sludinādami apstaiģājot mājas, un šo datu vēlāka apstrāde nav ne personas datu apstrāde, kas veikta šīs direktīvas 3. panta 2. punkta pirmajā ievilkumā minēto darbību īstenošanai, ne personas datu apstrāde, ko veic fiziskas personas tikai un vienīgi personiska vai mājsaimnieciska pasākuma vajadzībām šīs direktīvas 3. panta 2. punkta otrā ievilkuma izpratnē.

Par otro jautājumu

- 52 Ar otro jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai Direktīvas 95/46 2. panta c) punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka šajā tiesību normā minētais jēdziens “kartotēka” aptver personas datu kopumu, kas savākti saistībā ar sludināšanu, apstaiģājot mājas, un kas ietver kontaktēto personu vārdus un adreses, kā arī citu informāciju par tām, ja šie dati praksē var tikt viegli atrasti to vēlākas izmantošanas nolūkā, vai arī, lai uz šo kopumu attiektos šis jēdziens, tam jāietver reģistri, īpaši saraksti vai citas meklēšanas metodes.
- 53 Kā izriet no Direktīvas 95/46 3. panta 1. punkta, kā arī no tās preambulas 15. un 27. apsvēruma, tā attiecas gan uz personas datu automatizētu apstrādi, gan uz šādu datu manuālu apstrādi tādējādi, lai tās sniegtā aizsardzība personām, kuru dati tiek apstrādāti, nebūtu atkarīga no izmantotajiem paņēmiem un izvairītos no šīs aizsardzības apiešanas riska. Tomēr no tiem arī izriet, ka šī direktīva attiecas uz personas datu manuālu apstrādi tikai tad, ja apstrādātie personas dati veido daļu no kartotēkas vai ir paredzēti, lai veidotu daļu no kartotēkas.
- 54 Šajā gadījumā, tā kā personas datu apstrāde pamatlietā tiek veikta neautomatizēti, rodas jautājums, vai šādi apstrādātie dati veido daļu no kartotēkas vai ir paredzēti, lai veidotu daļu no kartotēkas, Direktīvas 95/46 2. panta c) punkta un 3. panta 1. punkta izpratnē.
- 55 Šajā ziņā no Direktīvas 95/46 2. panta c) punkta izriet, ka jēdziens “kartotēka” ir “jebkurš sakārtots personas datu kopums, kurā šie dati ir pieejami saskaņā ar īpašiem kritērijiem – centralizētiem, decentralizētiem vai izklaidētiem, pamatojoties uz funkcionālu vai ģeogrāfisku motivāciju”.
- 56 Atbilstoši šā sprieduma 53. punktā atģādinātajam mērģim šajā tiesību normā “kartotēkas” jēdziens ir definēts plaši, it īpaši atsaucoties uz “jebkuru” sakārtotu personas datu kopumu.

- 57 Kā izriet no Direktīvas 95/46 preambulas 15. un 27. apsvēruma, kartotēkas saturam ir jābūt sakārtotam, lai nodrošinātu vieglu piekļuvi personas datiem. Turklāt, lai gan Direktīvas 95/46 2. panta c) punktā nav precizēti kritēriji, atbilstoši kuriem šī kartotēka jāsakārto, no šiem pašiem preambulas apsvērumiem izriet, ka šiem kritērijiem ir jābūt “uz personām attiecināmiem”. Tādējādi šķiet, ka prasība, ka personas datiem ir jābūt “sakārtotiem saskaņā ar īpašiem kritērijiem”, ir domāta vienīgi, lai ļautu viegli atrast datus par personu.
- 58 Ja neskaita šo prasību, Direktīvas 95/46 2. panta c) punktā nav noteikts ne tas, kādā veidā kartotēkai jābūt sakārtotai, ne tas, kādā formā tai jābūt. It īpaši ne no šīs, ne no kādas citas šīs direktīvas tiesību normas neizriet, ka attiecīgajiem personas datiem būtu jābūt ietvertiem reģistros vai īpašos sarakstos, vai kādā citā meklēšanas sistēmā, lai varētu secināt, ka pastāv kartotēka šīs direktīvas izpratnē.
- 59 Šajā gadījumā no iesniedzējtiesas konstatētā izriet, ka dati, kas savākti, veicot sludināšanu, apstaigājot mājas, tiek vākti kā atgādināšanas piezīmes, pamatojoties uz ģeogrāfisko teritoriju sadalījumu, lai atvieglotu jau kontaktēto personu vēlāko apmeklējumu organizēšanu. Tie ietver ne vien informāciju par sarunu par kontaktētās personas uzskatiem saturu, bet arī tās vārdu un adresi. Turklāt šī informācija vai vismaz daļa no tās tiek izmantota, lai veidotu Jehovas liecinieku kopienas draudžu sarakstus par personām, kuras nevēlas, lai šīs kopienas locekļi, kuri veic sludināšanu, tās vēl apmeklētu.
- 60 Tādējādi šķiet, ka personas dati, kas tiek savākti sludināšanas gaitā, apstaigājot mājas, par kuru ir runa pamatlietā, ir sakārtoti atbilstoši kritērijiem, kas ir izraudzīti atkarībā no šīs vākšanas mērķa – sagatavot vēlākos apmeklējumus un veidot to personu sarakstus, kuras vairs nevēlas, lai ar tām kontaktētos. Kā izriet no lēmuma par prejudiciālu jautājumu uzdošanu, šie kritēriji, starp kuriem tostarp ir kontaktēto personu vārds un adrese, to uzskati vai to vēlme vairs netikt kontaktētām, ir izraudzīti tādējādi, lai tie ļautu viegli atrast datus par noteiktām personām.
- 61 Šajā ziņā nav nozīmes jautājumam par to, saskaņā ar kādu precīzu kritēriju un precīzi kādā formā katra sludinātāja savāktie personas dati faktiski ir sakārtoti, ciktāl šis kopums ļauj viegli atrast datus par noteiktu kontaktēto personu, taču tas ir jāpārbauda iesniedzējtiesai, ņemot vērā visus pamatlietas apstākļus.
- 62 Tādējādi uz otro jautājumu jāatbild, ka Direktīvas 95/46 2. panta c) punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka šajā tiesību normā minētais jēdziens “kartotēka” aptver personas datu kopumu, kas savākti saistībā ar sludināšanu, apstaigājot mājas, un kas ietver kontaktēto personu vārdus un adreses, kā arī citu informāciju par tām, ja šie dati ir sakārtoti saskaņā ar noteiktiem kritērijiem, kas praksē ļauj tos viegli atrast to vēlākas izmantošanas nolūkā. Lai uz šādu datu kopumu attiektos šis jēdziens, nav nepieciešams, lai tas ietvertu reģistrus, īpašus sarakstus vai citas meklēšanas metodes.

Par trešo un ceturto jautājumu

- 63 Ar trešo un ceturto jautājumu, kuri jāaplūko kopā, iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai Direktīvas 95/46 2. panta d) punkts, to aplūkojot Hartas 10. panta 1. punkta gaismā, ir jāinterpretē tādējādi, ka tas ļauj reliģisko kopienu kopā ar tās locekļiem, kuri veic sludināšanu, uzskatīt par pārzini attiecībā uz personas datu apstrādi, ko šie locekļi veic tādas sludināšanas gaitā, apstaigājot mājas, kuru organizē, koordinē un veicina šī kopiena, un vai šai nolūkā ir nepieciešams, lai šai kopienai būtu piekļuve šiem datiem vai arī lai tiktu konstatēts, ka tā saviem locekļiem ir sniegusi rakstveida pamatnostādnes vai ieteikumus par šo apstrādi.
- 64 Šajā gadījumā Datu aizsardzības komisija lēmumā, par kuru ir runa pamatlietā, uzskatīja, ka Jehovas liecinieku kopiena kopā ar tās locekļiem, kuri veic sludināšanu, ir pārzinis attiecībā uz personas datu apstrādi, ko šie pēdējie veic, sludinādami apstaigājot mājas. Ciktāl tiek apstrīdēta tikai šīs kopienas atbildība, šķiet, ka šo locekļu, sludinātāju, atbildība netiek apšaubīta.

- 65 Kā skaidri paredzēts Direktīvas 95/46 2. panta d) punktā, jēdziens “pārzinis” attiecas uz fizisku vai juridisku personu, kura “viena pati vai kopīgi ar citām” nosaka personas datu apstrādes nolūkus un līdzekļus. Tādējādi šis jēdziens katrā ziņā neietver atsauci uz vienu fizisku vai juridisku personu un var attiekties uz vairākiem subjektiem, kas piedalās šajā apstrādē, un tādā gadījumā datu aizsardzību reglamentējošās tiesību normas ir piemērojamas katram no tiem (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2018. gada 5. jūnijs, *Wirtschaftsakademie Schleswig-Holstein*, C-210/16, EU:C:2018:388, 29. punkts).
- 66 Tā kā šīs tiesību normas mērķis ir, plaši definējot jēdzienu “pārzinis”, nodrošināt attiecīgo personu efektīvu un pilnīgu aizsardzību, kopīgas atbildības esamība katrā ziņā nenozīmē, ka dažādie ar personas datu apstrādi saistītie subjekti būtu vienādi atbildīgi. Gluži pretēji, šie subjekti var būt iesaistīti dažādos šīs apstrādes posmos un atšķirīgā mērā, un tāpēc tas, cik lielā mērā katrs no tiem ir atbildīgs, ir jāvērtē, ņemot vērā visus būtiskos lietas apstākļus (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2018. gada 5. jūnijs, *Wirtschaftsakademie Schleswig-Holstein*, C-210/16, EU:C:2018:388, 28., 43. un 44. punkts).
- 67 Šajā ziņā ne Direktīvas 95/46 2. panta d) punkta formulējums, ne kāda cita šīs direktīvas tiesību norma neļauj uzskatīt, ka apstrādes nolūku un mērķu noteikšana ir jāveic ar pārziņa rakstveida pamatnostādņu vai ieteikumu palīdzību.
- 68 Savukārt fiziska vai juridiska persona, kura saviem mērķiem ietelmē personas datu apstrādi un tāpēc piedalās šīs apstrādes nolūku un mērķu noteikšanā, var tikt uzskatīta par pārzini Direktīvas 95/46 2. panta d) punkta izpratnē.
- 69 Turklāt netiek prasīts, lai gadījumā, kad saskaņā ar šo tiesību normu par vienu apstrādi kopīgi atbild vairāki subjekti, attiecīgie personas dati būtu pieejami katram no tiem (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2018. gada 5. jūnijs, *Wirtschaftsakademie Schleswig-Holstein*, C-210/16, EU:C:2018:388, 38. punkts).
- 70 Šajā gadījumā, kā izriet no lēmuma par prejudiciālu jautājumu uzdošanu, ir taisnība, ka Jehovas liecinieku kopienas locekļi, kuri veic sludināšanu, novērtē, kādos konkrētos apstākļos viņi vāc kontaktēto personu personas datus, tieši kādi dati tiek vākti un kādā veidā viņi veic to vēlāko apstrādi. Tomēr, kā atgādināts šā sprieduma 43. un 44. punktā, personas datu vākšana tiek veikta saistībā ar sludināšanu, apstaigājot mājas, ar kuru Jehovas liecinieku kopienas sludinātāji izplata savas kopienas ticību. Kā izriet no lēmuma par prejudiciālu jautājumu uzdošanu, šī sludināšana ir šīs kopienas būtiska darbības forma, ko šī kopiena organizē, koordinē un veicina. Šajā kontekstā ar atgādināto piezīmju palīdzību tiek vākti dati to vēlākai izmantošanai un iespējamam jaunam apmeklējumam. Visbeidzot Jehovas liecinieku kopienas draudzes, balstoties uz datiem, ko tām nodod to locekļi, kuri veic sludināšanas darbību, veido tādu personu sarakstus, kuras vairs nevēlas, lai šie locekļi tās apmeklētu.
- 71 Tādējādi šķiet, ka kontaktēto personu personas datu vākšana un to vēlāka apstrāde palīdz īstenot Jehovas liecinieku kopienas mērķi izplatīt tās ticību un tāpēc tās locekļi, kuri veic sludināšanu, to veic šīs kopienas mērķiem. Turklāt Jehovas liecinieku kopienai ne vien ir vispārīgi zināms par to, ka šī apstrāde notiek tās ticības izplatīšanas mērķiem, bet tā arī organizē un koordinē tās locekļu veikto sludināšanu, tostarp sadalot dažādu sludinātāju darbības teritorijas.
- 72 Šādi apstākļi ļauj uzskatīt, ka Jehovas liecinieku kopiena savus locekļus, kuri veic sludināšanu, mudina šīs sludināšanas gaitā veikt personas datu apstrādi.
- 73 Tādējādi, ņemot vērā Tiesai iesniegtos lietas materiālus, šķiet, ka Jehovas liecinieku kopiena, organizējot, koordinējot un veicinot savu locekļu sludināšanu, kas ir domāta tās ticības izplatīšanai, kopā ar tās locekļiem, kuri veic sludināšanu, piedalās apmeklēto personu personas datu apstrādes nolūku un mērķu noteikšanā, taču tas ir jāpārbauda iesniedzējtiesai, ņemot vērā visus pamatlietas apstākļus.

- 74 Šo secinājumu nevar likt apšaubīt no LESD 17. panta izrietošais reliģisko kopienu organizatoriskās autonomijas princips. Ikvienas personas pienākums ievērot Savienības tiesību normas par personas datu aizsardzību nevar tikt uzskatīts par iejaukšanos šo kopienu organizatoriskajā autonomijā (pēc analogijas skat. spriedumu, 2018. gada 17. aprīlis, *Egenberger*, C-414/16, EU:C:2018:257, 58. punkts).
- 75 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, uz trešo un ceturto jautājumu jāatbild, ka Direktīvas 95/46 2. panta d) punkts, to aplūkojot Hartas 10. panta 1. punkta gaismā, ir jāinterpretē tādējādi, ka tas ļauj reliģisko kopienu – kopā ar tās locekļiem, kuri veic sludināšanu, – uzskatīt par pārzini attiecībā uz personas datu apstrādi, ko šie locekļi veic tādas sludināšanas gaitā, apstaigājot mājas, kuru organizē, koordinē un veicina šī kopiena, un nav nepieciešams ne tas, lai šai kopienai būtu piekļuve šiem datiem, ne arī – lai tiktu konstatēts, ka tā saviem locekļiem ir sniegusi rakstveida pamatnostādnes vai ieteikumus par šo apstrādi.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 76 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (virspalāta) nospriež:

- 1) **Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 95/46/EK (1995. gada 24. oktobris) par personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti 3. panta 2. punkts, to aplūkojot Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 10. panta 1. punkta gaismā, ir jāinterpretē tādējādi, ka personas datu vākšana, ko veic reliģiskas kopienas locekļi, sludinādami apstaigājot mājas, un šo datu vēlāka apstrāde nav ne personas datu apstrāde, kas veikta šīs direktīvas 3. panta 2. punkta pirmajā ievilkumā minēto darbību īstenošanai, ne personas datu apstrāde, ko veic fiziskas personas tikai un vienīgi personiska vai mājsaimnieciska pasākuma vajadzībām šīs direktīvas 3. panta 2. punkta otrā ievilkuma izpratnē.**
- 2) **Direktīvas 95/46 2. panta c) punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka šajā tiesību normā minētais jēdziens “kartotēka” aptver personas datu kopumu, kas savākti saistībā ar sludināšanu, apstaigājot mājas, un kas ietver kontaktēto personu vārdus un adreses, kā arī citu informāciju par tām, ja šie dati ir sakārtoti saskaņā ar noteiktiem kritērijiem, kas praksē ļauj tos viegli atrast to vēlākas izmantošanas nolūkā. Lai uz šādu datu kopumu attiektos šis jēdziens, nav nepieciešams, lai tas ietvertu reģistrus, īpašus sarakstus vai citas meklēšanas metodes.**
- 3) **Direktīvas 95/46 2. panta d) punkts, to aplūkojot Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 10. panta 1. punkta gaismā, ir jāinterpretē tādējādi, ka tas ļauj reliģisko kopienu – kopā ar tās locekļiem, kuri veic sludināšanas darbību, – uzskatīt par pārzini attiecībā uz personas datu apstrādi, ko šie locekļi veic tādas sludināšanas gaitā, apstaigājot mājas, kuru organizē, koordinē un veicina šī kopiena, un nav nepieciešams ne tas, lai šai kopienai būtu piekļuve šiem datiem, ne arī – lai tiktu konstatēts, ka tā saviem locekļiem ir sniegusi rakstveida pamatnostādnes vai ieteikumus par šo apstrādi.**

[Paraksti]